

8. évfolyam

Éves óraszám. 34

A tantárgy szerepe a fejlesztési területekben, a nevelési célok elérésében és a kulcskompetenciák fejlesztésében nem tér el az 5–6. évfolyamtól.

Azonban a kulcskompetenciák fejlesztésében az *önismeret és társas kultúra fejlesztése*, valamint az *erkölcsi nevelés* külön hangsúlyt kap azért, hogy a tanuló csoportosan készül bemutatni eddig megszerzett táncos képességeit, valamint részt vesz táncos rendezvény szervezésében. A közös felkészülés és alkotómunka, a közösen elért siker fokozottan fejleszti ezeket a kompetenciákat.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult motívumok, táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig megismert táncstílusok és motívumkészlet.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A már megismert táncstílusok és tánc típusok motívumkészletének bővítése, a már ismert motívumok ritmikai és plasztikai pontosítása, finomítása. Újabb táncstílus(ok) vagy tánc típus(ok) megismerése az osztály/csoport képességeit mérlegelve.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<p>A folyamatos, de sokszor új szempontokat hozó ismétlés által a meglévő motívumkészlet ritmikai, plasztikai pontosítása, finomítása.</p> <p>A tanár mozdulatainak puszta követésétől fokozatos haladás az önálló táncolás felé.</p> <p>Lehetőség szerint közösségi élmények, tapasztalatok szerzése a táncos kulturális élettel kapcsolatban (táncelőadás, táncszínház, táncház közös látogatása, értékelése, a tapasztalatok megbeszélése).</p> <p>Az IKT-eszközök jelentőségének és használatának fokozatos tudatosítása a tánckultúrával kapcsolatban.</p> <p>A három nagy táncdialektus és az alapvető tánc típusok, a régi és új stílus táncfolklorisztikai fogalmának ismerete, a tanult táncok elhelyezése ebben a rendszerben.</p> <p>A földrajzi, történelmi és zenei ismeretek összekapcsolása a táncfolklorisztikai tapasztalatokkal.</p>		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Tájegység, népcsoport/nép.</p> <p>Táncgyűttes, társulat, táncszínház, táncművész, koreográfus, rendező, elemzés, kritika.</p> <p>Tánc típus, új stílusú tánc, régi stílusú tánc, férfitánc, páros tánc, körtáncok, eszközös tánc, táncrend (tánc ciklus).</p>	

	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon ének-zene, dráma és tánc, valamint testnevelés órákon szerzett ritmikai képességek és gyakorlat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérőzene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<p>Az eddig megismert ritmusgyakorlatok folyamatos ismétlése és továbbfejlesztése. A gyakorlatok kivitelezése önállóan vagy párban is. Egyszerűbb ritmusképletek augmentálása és diminuálása, a tempó és a dinamika változtatása. A különböző testrészekkel ritmikai párhuzamosságok kivitelezése. Kísérletezés csoportosan vagy önállóan saját ritmikai gyakorlatok felépítésére, az ismert gyakorlatok variálása.</p>		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szinkópa, szünet, rögtönzés (improvizáció), tempóváltás, dinamika.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon dráma és tánc, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek és képességek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Tapasztalatszerzés a zenei kulturális életéről a tanult táncokhoz kapcsolódóan. Tapasztalatszerzés az IKT-eszközökről a tanult táncok kísérőzenéjéhez kapcsolódóan.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<p>A tanult táncokhoz kapcsolódó dalok és az ismert kísérőzenék körének folyamatos bővítése, összekapcsolásuk a megfelelő táncokkal. A hangszeregyüttes tagjai, funkcióinak ismerete (pl. népi vonós hangszeregyüttes: dúvó, gyorsdúvó, esztam), az alapvető kíséret ritmusok ismerete. Néhány, a vonós együttesen kívüli hangszer ismerete (pl. duda, furulya, tekerő, citera). Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatszerzés a táncot kísérő zenével kapcsolatban (táncolás élő zenére, táncelőadás, táncszínházi vagy operaelőadás közös megtekintése, megbeszélése). Ismerkedés a tánc és a zene kulturális életben betöltött szerepével és a kettő kapcsolatával. Az IKT-eszközök jelentőségének fokozatos tudatosítása a zenei kulturális élet szempontjából.</p>		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz, zenekar, együttes, prímás, kontrás, nagybögős, dúvó, gyorsdúvó, esztam.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon dráma és tánc, valamint testnevelés órákon szerzett képességek és ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kamaszkorban bizonytalanná váló testtartás és mozgáskoordináció okozta nehézségek ellensúlyozása. A térbeli viszonyok megértése és tudatosítása, a társakhoz való térbeli alkalmazkodás képességének javítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<p>Az alsó tagozat térgyakorlatainak ismételése és továbbfejlesztése.</p> <p>A kamaszkorban hirtelen megváltozó testarányokhoz való alkalmazkodás, a testtartás és a mozgáskoordináció finomítása élményszerű, örömteli mozgás segítségével.</p> <p>A távolságok, irányok önálló érzékelése, a kialakítandó térformák önálló létrehozása és javítása.</p> <p>A tanult koreográfia térformáinak átlátása, megértése.</p>		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrészek nevei, irányok, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu, fésű, frontirány, átló (diagonál), „cikk-cakk”.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 5–6. évfolyamon dráma és tánc, magyar nyelv és irodalom, valamint ének-zene órákon szerzett ismeretek a néphagyományról.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A hagyományos közösségek kulturális értékeinek megtapasztalása a tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kapcsolódó hagyományokon, szokásokon keresztül. A szülőföldre, népcsoporthoz/nemzetiséghez, hazához való kötődés erősítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
<p>A táncolás, az éneklés élményéhez közvetlenül kapcsolódó beszélgetés, vetítés, kiselőadás, esetleg viseleti darabok, használati tárgyak kézbevétele által tapasztalatszerzés a hagyományos közösségek életével és kulturális értékeivel kapcsolatban.</p> <p>Annak felismerése, hogy ezeknek az értékeknek egy részével a tanuló maga is él; a hagyományos értékek szerepének tudatosítása a mai társadalmi és kulturális életben.</p> <p>Lehetőség szerint közvetlen tapasztalatok szerzése is múzeumpedagógus szakember segítségével (kiállítás, múzeum, skanzen).</p> <p>Megismerkedés a hagyományok gyűjtésével, rendszerezésével és hozzáférhetővé tételével foglalkozó, világviszonylatban is kiemelkedő magyar intézményekkel. Pl. közvetlen tapasztalatok által a magyar néprajztudomány, a magyar tánc- és zenefolklorisztika világszínvonalának felfedezése.</p>		

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játzó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet, néprajz, néprajzi kiállítás, skanzen, MTA Zenetudományi Intézet, Magyar Néprajzi Múzeum, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Hagyományok Háza.
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az eddig megismert táncok és improvizációs gyakorlatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az önálló, szabad, alkotó mozgás élményének megtapasztalása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		
A már megismert táncok folyamatainak önálló, kreatív, párral és/vagy társakkal együttműködve történő felépítése, összhangban a kapott kísérő zenével.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Koreográfia megtanulása és bemutatása	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	A szükséges táncstílus ismerete, a korábbi improvizációs és tánygyakorlatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös munka eredményének, sikerének megélése, a fokozott koncentráció és kooperáció elérése, a művészi kifejezőképesség továbbfejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		
Koreográfia megtanulása és nyilvános (társaknak, szülőknek, vendégeknek) bemutatása. Részvétel az előkészületekben. (Az előadott koreográfia lehet más művészeti ágakat felvonultató műsor vagy táncos-zenés színpadi mű része. A felkészülésnél ekkor kiemelt szempont a tantárgyköziség, a különböző művészeti ágak egységének megtapasztalása.)		

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Koreográfia, koreográfus, rendező, szerep, szereposztás, csoport, szólam, szólista, kar, próba, főpróba, színpadbejárás.
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Gyűjtőmunka a tanult táncokkal kapcsolatban	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	A tanult táncokkal, a hozzájuk kapcsolódó zenével, hagyományokkal kapcsolatos alapfogalmak, az IKT-eszközök használatának alapjai.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai:	Az önálló alkotómunka örömeinek megélése, a médiatudatosság fejlesztése, a hagyományismeret bővítése.
--	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	
A tanár iránymutatása alapján önálló vagy csoportos anyagkeresés, -gyűjtés és -rendszerezés (szöveg, fénykép, mozgókép, zene) a tanult táncokkal, azok kísérőzenéjével vagy a kapcsolódó hagyományokkal összefüggésben. A tanár iránymutatása alapján önálló vagy csoportos anyagkeresés, -gyűjtés és -rendszerezés (szöveg, fénykép, mozgókép, zene) a tanult táncokkal, azok kísérőzenéjével vagy a kapcsolódó hagyományokkal összefüggésben.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Könyvtár, múzeum, MTA Zenetudományi Intézet, Hagyományok Háza, multimédiás adatbázis.
--------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Táncház, táncos rendezvény szervezése az iskolában	Órakeret folyamatos
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös szervezés, előkészítés, majd a közös multság örömeinek megtapasztalása, a közösség összetartozásának erősítése, a tánc eredeti funkciójában való átélése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	
Tanári irányítással, társakkal együttműködve részvétel iskolai táncház, táncos rendezvény megszervezésében, lebonyolításában (díszítés, berendezés, plakát/szórólap/meghívó készítése, büfé, ruhatár üzemeltetése). Részvétel a közös táncolásban.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rendezvény, tervezés, szervezés, lebonyolítás.
--------------------------------	--

A továbbhaladás feltételei	A tanuló elmélyíti a már megismert táncokkal kapcsolatos ismereteit, tapasztalatait, mozgása pontosabbá, finomabbá, plasztikusabbá válik, képes felszabadultan, önállóan, az esetleges hibák ellenére is magabiztosan felépíteni táncfolyamatokat.
A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	Lehetőség szerint kapcsolatba kerül a táncos és zenei kulturális élettel, tudatosítja az IKT-eszközök kulturális életben betöltött szerepét. Átalakulóban levő testarányaival is képes a helyes testtartásra, teste határainak érzékelésére, mozgáskoordinációjának finomítására. A térformák érzékelésénél és kialakításánál a pusztán utánczást fokozatosan felváltja a tudatosság. A tanuló átlátja és érti a tanult koreográfia térformáit.

	<p>Bővíti a hagyományos közösségek életéről és kultúrájáról szerzett ismereteit, saját tapasztalatain keresztül ismeri fel ezek jelentőségét a mai társadalmi és kulturális életben. Találkozik a hagyományok őrzését, rendszerezését, továbbadását szolgáló intézményekkel.</p> <p>Képes korának és képességeinek megfelelő koreográfia megtanulására és előadására. Képes átélni a közös felkészülés és az elért siker örömét.</p> <p>Képes önállóan vagy társaival közösen anyagot gyűjteni és rendszerezni a tanár által adott szempontok szerint. Tudatosítja az intézmények és a világháló adta lehetőségeket.</p> <p>Megfelelő irányítással, társaival együttműködve részt vesz iskolai táncház, táncos rendezvény előkészítésében és lebonyolításában, átéli a közös munka sikerének örömét.</p>
<p>Minimum követelmény</p>	<p>A tanítási órákon való aktív részvétel.</p> <p>A tanult mozgásformák, etüdök, táncok elsajátítása, zenéhez való alkalmazkodás az elvárható szinten.</p> <p>Tudjon a csoportmunkában részt venni. Legyen képes a tanult lépésanyagból rövid etüd létrehozására.</p> <p>Legyen képes párban táncolni, térformákat felismerni és abban elhelyezni magát.</p> <p>Ismerje a tananyaghoz kapcsolódó fogalmak jelentését.</p> <p>Ismerje a magyar néphagyomány elemeit. Tudjon róluk 3-4 összefüggő mondatban beszélni</p>